

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte - Petru Ursache,
judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,
examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de
adjunctul procurorului-șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău, Bolduratu
Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel
Chișinău din 26 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Barbos Igor XXXXX,

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 29.03.2017-07.07.2017;

instanța de apel: 18.08.2017-26.10.2017;

instanța de recurs: 14.12.2017-14.02.2018,

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală
legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 07 iulie 2017,
adoptată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Barbos Ig. a
fost condamnat în baza 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare,
iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost
suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Barbos Ig. fiind
persoană ce nu deține permis de conducere, la 28.08.2016, în jurul orei 22⁰⁰,
aflându-se la volanul automobilului de marca/model „Hyundai Tucson” cu n/î
XXXXX și deplasându-se pe traseul M-14 Odessa - Brest, din direcția comunei
Budești spre or. Stăuceni, ajungând în preajma km 268, exprimând neatenție față
de trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele pct.10 alin. (1) lit. b);
pct. 45) al Regulamentului Circulației Rutiere Anexa nr. 1 la HG nr.357 din
13.05.2009, iar drept urmare a încălcărilor enunțate, nu s-a isprăvit cu conducerea
mijlocului de transport, nu a apreciat corect situația rutieră, nu a ținut cont de
dexteritate în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și ca
urmare nu s-a isprăvit cu ghidajul automobilului și a comis inversiune, în
consecință, lui Barbos A. conform raportului de expertiză medico legală
nr.2891/D din 17.10.2016, i-au fost cauzate leziuni corporale grave, lui Barbos I.

conform raportului de expertiză medico-legală nr.2892/D din 15.10.2016, i-au fost cauzate leziuni corporale medii, lui XXXXX, a.n. 2006, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2890/D din 21.10.2016, i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare, lui XXXXX, a.n.2010, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2889/D din 10.10.2016, i-au fost cauzate leziuni corporale ușoară, iar Mocan E, conform raportului de expertiză medico-legală nr.158 D/1811 din 27.12.2016, a decedat

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat, casarea acesteia, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Barbos Ig. să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare a sumei de 1 049 lei, pentru efectuarea expertizelor medico-legale.

În motivarea apelului declarat autorul acestuia a indicat că, instanța de judecată, la stabilirea pedepsei inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, nu a ținut cont de faptul că acesta a săvârșit o infracțiune gravă în timp ce se afla la volanul automobilului fără a deține permis de conducere. În automobil se mai aflau 5 persoane, dintre care doi erau minori. Inculpatul prin comportamentul său imatur, iresponsabil și din lipsa cunoștințelor necesare pentru a conduce automobilul, a pus în pericol viața și sănătatea atât a sa cât și a tuturor pasagerilor aflați în automobil, fapt confirmat prin concluziile rapoartelor de expertiză medico-legală. Mai mult inculpatul nu se afla într-o situație stringentă ce l-ar determina să se urce la volanul automobilului și să se deplaseze cu o viteză excesivă, ca în rezultat să comită un accident rutier, cu consecințe grave.

Totodată, procurorul a indicat că, cheltuieli de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Barbos Ig. urmează să fie încasate din contul acestuia, în conformitate cu prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, apelul declarat a fost admis, fiind dispusă casarea sentinței în partea stabilii pedepsei complimentare, cu pronunțarea unei noi hotărâri, în partea respectivă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Barbos Ig., recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, i s-a aplicat pedeapsa complimentară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani. În rest prevederile sentinței au fost menținute fără modificări.

5. Instanța de apel a considerat nefondate argumentele procurorului privind blândețea pedepsei aplicate de instanța de fond și necesitatea anulării prevederilor art. 90 Cod penal, or, la caz se regăsesc toate condițiile necesare pentru aplicarea acestora, fiind motivate, iar pedeapsa aplicată corespunde

tuturor circumstanțelor cauzei, lipsa circumstanțelor agravante, prezența celor atenuante, lipsa prejudiciului moral și material, personalitatea inculpatului, care este invalid de gradul doi, are la întreținere fiica, care a suferit în rezultatul accidentului și reieșind din scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale, corectării condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, or, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Totodată, instanța de apel a considerat că, prima instanță neîntemeiat a concluzionat, că privarea inculpatului de dreptul de a conduce mijloace de transport se face imposibilă, având în vedere că Barbos Ig. nu deține și niciodată nu a deținut permis de conducere. Or, sancțiunea articolului încriminat inculpatului, prevede pedeapsa *cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani*, astfel, acel fapt, că inculpatul nu deține la moment permis de conducere, nu poate servi drept temei de a nu-i aplica pedeapsa complementară obligatorie prevăzută de lege.

Instanța de apel a constatat că, argumentele din apelul declarat de acuzatorul de stat sunt întemeiate, ținând cont și de regula stabilită la art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a aplicat inculpatului pedeapsa complementară - *privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani*.

Cât privește solicitarea apelantului cu referire la cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauză, urmează să fie încasate din contul inculpatului, instanța de apel a conchis că, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției acestuia în comiterea infracțiunii imputate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, or, normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, ceea ce constituie cheltuieli pentru efectuarea expertizei, iar prevederile legale la care face trimitere procurorul, nu prevăd astfel de cheltuieli, ce pot fi încasate din contul inculpatului.

6. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar procurorul, care invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei inculpatului și neîncasării cheltuielilor judiciare din contul acestuia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia invocă argumente similare celor indicate anterior în apel și *descrie în pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând că, instanțele de fond n-au individualizat pedeapsa potrivit prevederilor art. 61, 75 Cod penal, iar aceasta s-a soldat cu numirea pedepsei neechitabile.

Astfel, instanțele de judecată au ignorat faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, în rezultatul căreia pasagerul Mocan E. decedat, iar pasagerilor

Barbos A., XXXXX, XXXXX și Barbos I. le-au fost cauzate diferite leziuni corporale, deci cu un impact social acut și fără a lua în considerație la cele menționate au aplicat inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Adițional recurentul menționează că, instanța de apel în cadrul examinării cauzei și emiterii deciziei nu a luat în considerație faptul că, statul a suportat cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor medico-legale în sumă de 1 049 lei, sumă ce urma a fi încasată din contul inculpatului, conform prevederilor art. art. 227 - 229 Cod de procedură penală, iar instanța, contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod procedură penală, nu a dispus acest fapt.

Prin urmare, se constată că soluția instanței de apel de a menține sentința referitor la încasarea cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual penale în vigoare.

6.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul inculpatului, Zmeu Al-dru a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Precum a fost menționat supra, recurentul invocă temeii pentru recurs pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând aceste temeii în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, lipsind temeii de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii, fiind legală și întemeiată.

Prin urmare, Colegiul penal atestă că, autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va pronunța referitor la aceste aspecte, însă critică hotărârea contestată în partea executării pedepsei, solicitând excluderea prevederilor art. 90 Cod penal și în partea neîncasării din contul

inculpatul a cheltuielilor de judecată.

Colegiul penal consideră, că temeiul invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. Din textul deciziei recurate se constată, că instanța de apel, a cercetat toate probele prezentate, apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității acestora și care în ansamblul lor, au confirmat corectitudinea condamnării inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii imputate.

Mai mult, instanța de recurs, analizând textul deciziei atacate constată, că la stabilirea pedepsei instanțele ierarhic inferioare au acordat deplină eficiență prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel motivându-și soluția în sensul art. 415 Cod de procedură penală, just menținând sentința atacată.

Prin urmare, Colegiul penal va respinge ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului cu referire la faptul că, instanțele de fond incorect au aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, considerând că pedeapsa aplicată nu este proporțională cu gravitatea infracțiunii săvârșite.

Astfel, Colegiul penal consideră, că în mod just instanța de apel a menținut sentința primei instanțe, concluzionând că la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa inculpatului, instanța echitabil a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei și anume gradul prejudiciabil al faptei comise, persoana celui vinovat, circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, corect menționând că scopul pedepsei poate fi atins fără punerea în executare a pedepsei.

Așadar, Colegiul penal reține că, lui Barbos Ig. în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 3 ani și 6 luni, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea acesteia a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Conform alin. (1) art. 90 Cod penal, în vigoare la momentul judecării cauzei, prevedea că, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând obligatoriu în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă, iar aceste prevederi potrivit dispoziției alin. (4) al aceleiași norme nu se aplică în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei.

Revenind la prezenta speță, Colegiul menționează că, sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Barbos Ig., la data comiterii infracțiunii prevedea pedeapsa *cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani*, iar potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, aceasta face parte din categoria infracțiunilor grave, în speță nefiind prezentă starea de recidivă.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Astfel, suspendarea condiționată, ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără punerea în executare acesteia.

Astfel, faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, a recunoscut vina (*cauza fiind examinată în procedură simplificată*), s-a căit sincer de cele comise, succesul părții vătămate careva pretenții nu are, prejudiciul material a fost recuperat integral și nu dorește ca inculpatul să fie privat de libertate, au permis instanței de judecată, să-i aplice lui Barbos Ig. o pedeapsă echitabilă, care corespunde prevederilor art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, hotărâre, pe care Colegiul penal o apreciază ca fiind corectă și legală.

Prin urmare, ținând cont de toate împrejurările cauzei, având în vedere atât principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoare de către inculpat, iar instanța de apel just a conchis de a menține aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei pe termenul de probațiune, deoarece careva interdicții la aplicarea acestei norme nu se atestă.

Cât privește alegațiile recurentului cu referire la faptul că, instanțele de judecată greșit au interpretat prevederile normei legale în ce privește neîncasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată, Colegiul penal atestă că, art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Alineatul (2) a normei citate, stipulează că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

De asemenea, potrivit art. 227 alin. (1) și (3) și 229 alin. (1) Cod de

procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Totodată, cheltuielile judiciare sunt suportate de inculpat sau sunt trecute în contul statului.

Prin urmare, Colegiul penal reține că, instanța de apel corect a menținut sentința și în această parte, or, plățile necesare întru efectuarea acesteia urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Concomitent, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului acuzatorului de stat și argumentele expuse în recurs au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel pe deplin le-a examinat și, apreciind toate probele în ansamblu, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor și a căror reiterare nu mai este necesară (*jurisprudența CtEDO, cauza Rebait și alții c. Franței, din 25.02.1995, nr. 26564/1995*).

Prin urmare, instanța de recurs conchide că concluziile la care a ajuns instanța de apel privitor la menținerea sentinței de condamnare a inculpatului Barbos Ig. cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, sunt obiective și întemeiate, nefiind identificată prezența vreunei erori judiciare invocate de recurent, care ar putea servi drept temei de casare a deciziei contestate.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de adjunctul procurorului-șef al Procuraturii de circumscriptie Chișinău, Bolduratu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui *Barbos Igor XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 februarie 2018.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti